

CARINA VAN LEEUWEN

NACHT VLINDER

UNIT PLAATS DELICT

LITERAIRE THRILLER

Over het boek

In een nachtclub in het chique Bezuidenhout overlijdt een prostituee na het snuiven van witte heroïne. Voor de kust van Scheveningen vissen de opvarenden van een vrachtschip uit Panama een dode duiker uit het water. Hij heeft geen handen meer, geen voeten, en waar zijn gezicht zou moeten zitten, bevindt zich een gapend gat. Op het terrein van een vakantiepark in Kijkduin vindt een explosie plaats. Tussen de puinhopen van een van de villa's wordt het lichaam aangetroffen van een man. Op zijn telefoon staat een afscheidsboodschap.

Drie schijnbaar opzichzelfstaande gebeurtenissen. Totdat forensisch rechercheur Renee Spaan ontdekt dat er een verband bestaat...

De pers over Carina van Leeuwen

'Beklemmend en invoelbaar. De manier waarop Van Leeuwen de lezer de forensische wereld in trekt is knap.' – *Trouw* over de serie Unit Plaats Delict

**** 'Van Leeuwen heeft haar jarenlange ervaring als forensisch expert op prima gedoseerde wijze doorvertaald naar deze thriller.' – *Hebba Crimezone*

**** 'Knallende thriller en een dijk van een cliffhanger die haar derde thriller aankondigt.' – *De Telegraaf*

Over de auteur

Carina van Leeuwen werkt voor de politie Amsterdam als Inspecteur/Professional technische recherche in het Team Review en Cold Case. Sinds 2013 is ze bovendien Regionaal coördinator vermiste personen en niet-geïdentificeerde doden voor de politie Amsterdam. Als thrillerschrijver debuteerde zij in 2014 met *Vuurproef*, het eerste deel in de serie Unit Plaats Delict die zich afspeelt in de wereld van forensic Renee Spaan van het Haagse politiebureau Donumstraat. In 2015 volgde het door de pers al even enthousiast ontvangen tweede deel, *Koud spoor*.

Van dezelfde auteur

Vuurproef
Koud spoor

Bezoek onze internetsite www.awbruna.nl voor informatie over onze boeken, volg [@AWBruna](https://twitter.com/AWBruna) op Twitter of bezoek onze Facebook-pagina [Facebook.com/AWBrunaUitgevers](https://www.facebook.com/AWBrunaUitgevers).

Carina van Leeuwen

Unit Plaats Delict

Nachtvlinder

A.W. Bruna Uitgevers

© 2016 Carina van Leeuwen
© 2016 A.W. Bruna Uitgevers, Amsterdam

Omslagbeeld

© Alexandre Cappellari/Arcangel Images

Omslagontwerp

Twelph.com

ISBN 978 94 005 0712 8

NUR 332

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veeelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische veeelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

1

De zware eikenhouten voordeur viel geluidloos in het slot. Haar strak zittende blauw satijnen jurk ruiste toen ze opstond van de witleren bank en hem tegemoetliep. 'Daar ben je.'

Hij omhelsde haar en toen hij haar losliet, schopte ze haar stiletto's uit en zette haar blote voeten plat op het zachte kleed dat op de parketvloer in de woonkamer lag. Het deed pijn en was fijn tegelijk, na een hele avond op de schoenen waren haar voeten verkrampd. Ze kuste hem en trok hem speels aan zijn stropdas mee in de richting van de slaapkamer. Daar stond een groot rond bed met erboven aan het plafond een spiegel. De lakens waren van roze satijn, het hoogpolige tapijt was een tint donkerder roze.

'Rustig aan, laten we eerst wat nemen om te ontspannen.' Glimlachend tastte hij in zijn binnenzak en haalde er twee zil-verkleurige voorwerpen uit, die hij omhooghield. Hij draaide een schroefje aan de onderkant een kwartslag en hield haar het ding voor. 'Kijk eens, topkwaliteit. Jij mag eerst.'

'Sinds wanneer gebruik jij een *bullet*?' Met een zucht liet ze zich op de bank vallen en nam een van de reservoirs van hem aan. Het zag eruit als een kogel, maar het verschil met een echte patroon was dat hiermee geen munitie werd afgeschoten en dat er geen kruit in zat, maar een dosis cocaïne. Die kon op die manier discreet in de neusgaten worden gesnoven met een precies afgemeten dosis, zonder geknoei op een spiegelkje. Gretig hield ze de holle punt tegen haar linkerneusgat en snoof. Even knipperde ze met haar ogen. De eerste sen-

satie van het contact met haar neusslijmvlies wende nooit, was pijnlijk en heerlijk tegelijk. Ze draaide de onderkant van de kogel een slag en snoof de tweede dosis in haar andere neusgat.

‘Lekker?’ vroeg hij.

Zonder te antwoorden sloot ze haar ogen en een golf van genot trok vanuit haar hersenen door haar lichaam. Een lichtgevende, intens blauwe stroom waar zilverkleurige, schitterende druppels afsprongen en in elke cel van haar lichaam een sensatie veroorzaakten. Het maakte een begeerte in haar los; naar opnieuw, maar ook naar vaker en steeds meer. Het witte wonderpoeder, dat haar nooit teleurstelde. De enige sneeuw die je verwarmde. Niets anders maakte haar zo intens tevreden en ontspannen. De hele wereld lag aan haar voeten, ze kon alles, en als beste. Ze surfte mee op de golf die haar deed vergeten waar ze echt was en wat ze daadwerkelijk deed. Een illusie van liefde vouwde zich als een zachte deken om haar kille hart, verwarmde het, al was het maar tijdelijk. Over een paar uur zou ze weer terug zijn in de werkelijkheid, in het hier en nu, en was de kater extra groot; het verlangen naar opnieuw deze roes sterker nog dan daarvoor.

Maar ineens was het anders. De stroom door haar lichaam werd intens warm, verzegend, verlamdend. De hitte leek zich samen te ballen en perste zich door haar hals naar haar hoofd. Daar explodeerde het. Niet zoals anders in mooie blauwpaarse stromen en sterren, maar te wit, te fel, te pijnlijk. Haar kaak verkrampde en praten lukte niet. Haar hoofd maakte schokkerige, ongecontroleerde bewegingen toen ze wilde knikken en schudden tegelijk. Knippen met haar oogleden veroorzaakte in haar hoofd een geluid alsof er honderd zware deuren werden dichtgegooid. Ze wilde opstaan van de bank, maar de andere leuning van de witte bank kwam omhoog, als een enorme golf die haar zou opslokken, haar zou meeslepen als in een tsunami, en ze werd misselijk. Opnieuw probeerde

ze op te staan, maar haar spieren reageerden niet op het commando vanuit haar hersenen. Haar jurk leek nog strakker te gaan zitten. Ze zat gevangen in een cocon, een harnas, te zwaar en star om in te bewegen. Geen lucht meer. Uittrekken wilde ze de jurk, nu. Haar hand ging moeizaam omhoog en wenkte, hij moest haar helpen. Schokkerig kwam ze half overeind om direct weer onderuit te glijden. Haar voet bleef achter de rand van het vloerkleed haken en klapte dubbel.

In een waas zag ze hem opstaan, maar in plaats van naar haar toe, liep hij achteruit, naar de deur. Haar mond weigerde dienst toen ze zijn naam wilde roepen. Het beeld werd waziger, focussen lukte niet, het witte kleed leek als een wolk langs te drijven en bleef hangen boven de bank. Gefascineerd keek ze ernaar terwijl de kleur van het kleed veranderde, maar de misselijkheid nam weer toe en ze zocht met haar blik naar hem. Hij zweefde ergens in een hoek van de kamer, schuin boven haar. Benauwd, warm, misselijk voelde ze zich. Weer wilde ze aan de jurk trekken, maar ze had geen kracht in haar handen en haar armen vielen slap langs haar lichaam. Langzaam zakte ze verder onderuit, van de bank af, half op de vloer. Steeds waziger werd haar zicht, het plafond draaide sneller en sneller boven haar en vermengde zich met de muren, en met hem.

Het was tegen zeven uur in de ochtend en de dageraad verdreef de nacht. De zon liet zich niet zien op deze eerste herfst-dag in september, er lag een dik wolkendek en het miezerde. Het schip deinde zachtjes op de kalme zee, pas later op de dag zou de wind aantrekken.

Alleen het gerammel van de ankerkettingen vormde een terugkerend, slaapverwekkend geluid. Zeker als dat geluid je al maanden begeleidde, dag en nacht. Chao en de andere vier

mannen die op het vrachtschip *Charlene* verbleven, lagen al acht maanden voor de rede van Scheveningen. Het honderd-zestig meter lange schip had Panama als thuishaven, voer onder Maltezer vlag, maar was eigendom van een maatschappij in de Filipijnen. De vijf zeelui die nog aan boord waren, waren allemaal Aziaten. Er was beslag gelegd op het grote schip, vanwege de erbarmelijke conditie waarin het verkeerde. De eigenaar maakte zich daar niet druk om, maar de Nederlandse scheepvaartinspectie dacht daar anders over en legde het schip aan de ketting. Voor de bemanning ontstond zo een uitzichtloze situatie. Ze konden geen kant op.

Chao stond op blote voeten in plastic slippers aan dek en rilde in zijn te dunne kleren. Hij rookte een sigaret en staarde naar de horizon. Daar, heel klein, was de pier van Scheveningen te herkennen en de rode vuurtoren. Maar hij zag dat niet. Hij dacht aan zijn thuisland in Zuidoost-Azië, waar zijn vrouw en kinderen wachtten. Daar, waar zijn eiland Luzon tussen de Zuid-Chinese en de Filipijnse Zee lag. Waar de zon zoveel mooier opkwam boven de kustlijn met bergen en vulkanen dan hier in het koude, vlakke Nederland.

Zijn gedachten werden onderbroken door een zeehond die vlak bij het schip opdook. Het grijze dier dobberde aan de oppervlakte en verdween af en toe uit het zicht door een golf. Chao keek nog eens goed. Het was geen zeehond. Het was een mensenlichaam, in een duikpak. Daar dook het weer op en Chao boog zich over de reling. Onmiskenbaar een mens, op zijn buik naar het schip toe drijvend. Zijn rug stak boven het water uit, zijn ledematen waren slechts deels zichtbaar.

Geschrokken sloeg hij een kruis en deinsde terug van de reling, alsof de dode hem nog iets kon doen. ‘*Banal na Ina Maria,*’ mompelde hij in zijn moedertaal en hij riep daarmee de heilige moeder Maria aan. Er waren al problemen genoeg, een dode aan boord hijsen zou alleen nog maar meer ellende betekenen. Besluiteloos liep hij even heen en weer, hopend

dat de dobberende dode zou verdwijnen in de golven. Maar steeds opnieuw dook het lichaam op en elke keer iets dichterbij het schip.

Chao gooide zijn sigarettenpeuk in het water en liep over het dek naar het achterschip, haalde er een lang stuk touw met een enterhaak tevoorschijn. Hij wachtte tot het lichaam vlak bij het schip lag, mikte de haak negen meter omlaag voorbij het lichaam en haalde het touw naar zich toe. De haak gleed langs het lichaam en klapte tegen het schip, wat een doffe klap veroorzaakte. Hij haalde het touw met grote halen binnen en ving de haak met één hand op. Na nog twee pogingen besloot hij hulp te halen. Gezamenlijk konden ze de loopplank laten zakken aan de zijde van het schip waar het lichaam dreef, en het dan daarop hijsen en naar boven brengen.

Drie kwartier later zwaaide de loopplank boven het dek en rolde er wat restte van het lichaam van een mens die langere tijd in het water heeft gelegen op het dek. Dat het een mens was, kon alleen maar bepaald worden doordat het gekleed was in een grijs duikpak, maar het zou ook een onvolledige pop kunnen zijn. Zijn benen waren aangevreten, er waren geen voeten meer en ook zijn handen waren weg. Daar waar het gezicht hoorde te zitten, was een gapend gat waarin een slijmerig weefsel zichtbaar was.

Chao kokhalsde, draaide zich om en stak een sigaret op. Boven hen krijste een groep meeuwen die in cirkels boven het schip vlogen.

Op dit tijdstip zou hij niemand tegenkomen op de met hoge bomen omzoomde toegangsweg. Het seizoen was ten einde, maar de vaste bewoners zouden in het weekend nog veelvuldig aanwezig zijn. Hij deed de verlichting van de auto uit

en reed in het duister verder. De donkerblauwe Volvo gleed geluidloos over het geasfalteerde pad naar het huis helemaal achteraan. Het was de laatste in een rij van zes villa's met een flink perceel land eromheen dat werd omzoomd door een hoge heg en bomen. Even twijfelde hij of hij wel direct naast het huis zou parkeren, gezien zijn plan. Niet op de oprit, maar naast de heg. Het was een leasewagen en dan zou zij misschien wel voor de schade moeten opdraaien. Of beter nog: op de algemene parkeerplaats voor bezoekers, helemaal aan het begin van het park.

Hij keerde de auto en reed weer terug naar de entree van het park. Daar sloot hij de auto af, bedacht zich opnieuw en legde de sleutels vervolgens achter de zonneklep. Zijn pas versnellend liep hij over de brede laan totdat hij via de smalere zijwegen bij het pad kwam dat naar de riante villa leidde. Hij schrok van de buitenlamp die aanging toen hij binnen het bereik van de bewegingssensor kwam. Zodra hij binnen in de woning was, deed hij de lamp uit; hij wilde niet gestoord worden. Zonder te aarzelen liep hij naar de deur waarachter de cv-ketel stond opgesteld. Hij had hier veelvuldig over nagedacht. Verschillende scenario's hadden door zijn hoofd gespeeld, maar hij bleef in kringetjes ronddolen. Groot nadeel was dat de levensverzekering niet uitgekeerd zou worden. Dat speet hem, voor haar en voor zijn kinderen. Maar als hij het niet deed zou er helemaal geen geld meer overblijven.

Hij trok een deur open en tastte naar het lichtknopje. Een kaal peertje verlichtte de ruimte en hij knipperde even tegen het felle licht om eraan te wennen. In de gereedschapskist die op een metalen stelling stond, vond hij wat hij zocht. Met de steeksleutel draaide hij de koppeling los tussen de gasleiding en de brander. Hij gaf een ruk aan de leiding, er klonk een zacht gesis. Het gas stroomde en zou weldra doen wat hij ervan verwachtte en vreesde. Met handdoeken en lakens die hij uit de kast in de slaapkamer trok, propte hij vervolgens

de kieren dicht onder de buitendeur en de deur die naar de slaapkamer leidde. Hij zweette door de inspanning, verbeelde zich dat hij al zuurstof tekortkwam. Maar wat hij echt tekortkwam, was lef. De moed om in opstand te komen, in te grijpen en weer vat te krijgen op zijn leven. Om eerlijk te zijn en zijn huwelijk te redden, zijn kinderen een zorgeloze toekomst te bezorgen. Hij ademde oppervlakkig en snel waardoor hij licht werd in zijn hoofd. Duizelig greep hij zich vast aan de deurpost.

Alles was nu luchtdicht afgesloten en hij opende de vier gaspitten in de kleine, maar praktische open keuken. Op het aanrecht stonden nog mokken en bekers van de laatste keer dat ze hier met z'n allen waren. De beker van zijn zoon, met het logo van zijn favoriete voetbalclub, die van zijn dochter met een popster van wie hij de naam niet wist. Het viel nu goed te ruiken, de toegevoegde geur aan het reukloze aardgas, wat betekende dat de concentratie in de ruimte waar hij zich nu bevond in elk geval al één procent was. Hij had het allemaal opgezocht op internet, bij vijf procent werd het explosief. Starend op zijn horloge schatte hij in hoeveel tijd het gas nog nodig had om tot die explosieve grens te komen. Toen keek hij besluiteloos om zich heen.

Hier had zijn plan niet in voorzien. Wachten. Wachten tot het moment dat de boel zou exploderen. Hoe vulde je die tijd? Hoe deden anderen dat?

In de koelkast stond nog bier. Hij rukte het lipje van het blikje en zette het aan zijn mond. Het smaakte niet, maar toch dronk hij door, de hele inhoud achter elkaar. Het bier liep langs zijn kin op zijn overhemd. Het koude vocht bezorgde hem een stekende pijn achter zijn ogen. Met een klap zette hij het lege blikje op tafel en boerde. Zou hij gaan zitten of liggen op de bank? Halverwege het lostrekken van zijn schoenveters stopte hij. Waarom zou hij zijn schoenen uitdoen? Hij liet zich achteroverzakken op de bank en legde zijn voeten

met schoenen en al op de leuning. De gaslucht werd intenser. Ghaast kwam hij weer overeind en pakte zijn telefoon. Het duurde even voordat hij had bedacht wat hij zou zeggen. Niets zou afdoende zijn, zou het verklaren, goedmaken, maar toch sprak hij wat in. Het ging gemakkelijker dan je zou verwachten, alsof hij vaker zoiets insprak, zo vlot vormden woorden zich tot zinnen.

Misselijk gooide hij het toestel op tafel. Misselijk van wat hij had gezegd, van wat hij had nagelaten, van wat hij had gedaan, van wat hij op het punt stond te gaan doen. Het was geen angst, hij was vastbesloten, maar het was een laffe daad. Met een ruk trok hij de goudgele gordijnen dicht, stak vier waxinelichtjes aan en ging op de bank liggen.

2

De vrouw zat op de plankenvloer van de woonkamer van het jarendertighuis, dat aan een lange laan in de Haagse wijk Segbroek lag. Omzoomd met grote, statige lindebomen liep de weg helemaal door tot aan de duinen. Die bomen waren nu goudgeel getooid en lieten gestaag hun blad vallen. Het was al donker buiten en de eerste herfstbuien met bijbehorende harde wind waren een feit.

Er brandde maar één lamp in de kamer en die bescheen een grote hoeveelheid op de vloer uitgestalde papieren. Schemas, processen-verbaal, foto's. Daartussen een bord met resten van een tosti en een half leeggedronken glas vruchtensap. Niet ver daarvandaan lag een mix van een ruigharige basset en een wild avontuur met een onbekend gebleven hondenras, met zijn kop op zijn voorpoten, zijn wollige hangoren gespitt. Zijn zwarte dopneus wiebelde heen en weer, zodat hij niets zou missen van wat er gebeurde. Hij leek te weten wanneer de vrouw het moeilijk had met wat ze las en zag, want dan kwam hij zacht kwispelend dichterbij haar liggen en legde hij zijn kop op haar been.

Al de hele dag was Renee Spaan verdiept in de stukken die samen dossier-Splinter vormden, het onderzoek naar de gewelddadige dood van haar vader, nu bijna vijftientig jaar geleden. Ze aaide Bob over zijn kop terwijl ze opnieuw de passage las waarin werd beschreven hoe het lichaam van haar vader werd aangetroffen onder het puin van wat ooit een huis met een kelder was geweest. Klinisch en zakelijk stond

er beschreven wat zijn verwondingen waren. Er was nog een ambulance ter plaatse gekomen, maar de verpleegkundigen hadden, ondanks de uitgevoerde levensreddende handelingen, brigadier Peter Spaan, achtendertig jaar oud, niet meer kunnen redden. De dood was vastgesteld door de schouwarts om tien minuten voor halfvijf die middag.

Renee herinnerde zich die middag als de dag van gisteren. Hoewel ze betwijfelde of alles echt zo gegaan was, zoals het in haar hoofd had postgevat. Ze was pas elf en de mannen die aan de deur kwamen bij haar tantes droegen hetzelfde uniform als haar vader. Toen Dora de deur had geopend, zetten ze allemaal tegelijk hun pet af. Met hoeveel ze waren, kon ze zich niet herinneren. Ook niet hun gezichten en wat ze precies hadden gezegd. Wel dat ze Dora aan het huilen hadden gemaakt en dat Tilly Renee tegen zich aan had getrokken om haar niet meer los te laten totdat de mannen weer weg waren. Die avond had ze te veel limonade gedronken, omdat niemand zei dat het wel genoeg was. Die nacht had ze heel diep geslapen, veilig tussen Dora en Tilly in. Dat had ze zichzelf later kwalijk genomen, dat ze gewoon geslapen had terwijl haar pa, haar vriend, haar held, haar alles, er niet meer was. Hij lag in een kist, helemaal alleen en koud, en zij lag warm en gezellig bij haar liefste tantes, gewoon te slapen alsof het vakantie was.

Renee rukte zich los uit haar overpeinzingen en concentreerde zich weer op wat ze las en zag op de foto's. De foto die ze in handen had, was van veel recentere aard. Hij was een paar maanden geleden genomen, ergens in Den Haag. Van grotere afstand was een man te zien die in een kleine zwarte auto stapte. De man op de foto was Brian Veenhuis en hij was een van de mannen die verantwoordelijk waren voor de dood van haar vader. Sinds een maand was Veenhuis spoorloos verdwenen. Hij werd verdacht van meerdere zaken, waaronder de inbraak in Renees woning waarbij haar

dienstwapen was gestolen; het onderzoek van bureau Veiligheid, Integriteit en Klachten – viK – van de politie was nog steeds niet afgesloten. Maar Veenhuis' vingerafdrukken waren niet de enige sporen die toen waren gevonden.

Renee pakte een volgende foto, van langer geleden. Een politiefoto van zeker tien jaar oud van een maat van Veenhuis en een bekende van de politie: Teus Schaapman. Schaapman was dood, daar was iedereen in zijn omgeving van overtuigd. Jaren geleden omgekomen op de Antillen, na eerst lange tijd vermist te zijn geweest. De officiële lezing was dat hij van een schip was gevallen en dat zijn lichaam pas na enkele weken uit het water was gevist. Maar toch waren óók Schaapmans vingerafdrukken gevonden na de inbraak in het huis van Renee. Absoluut, honderd procent zeker, de vingerafdrukken van Teus Schaapman. Hoe dat kon en wie er dan dood uit het water was gehaald, was waar Renees onderzoek zich nu op richtte. Maar de belangrijkste vraag in het onderzoek-Splinter was, wie er verantwoordelijk waren voor de dood van haar vader en hoe ze dat zou kunnen bewijzen zodat de daders hun verdiende loon kregen.

Ze was net begonnen met het opnieuw lezen van een van de oude processen-verbaal toen ze opschrok van haar gsm die trillend over de vloer schoof. Ook Bob schrok op, zijn oortjes wapperden om zijn kop toen hij overeind schoot.

'Met Spaan.' Ze luisterde naar het korte verslag dat ze kreeg van de supervisor van de meldkamer, krabbelde het adres dat ze te horen kreeg op een van de blaadjes en hing na een korte bevestiging op. Toen aaide ze Bob over zijn kop en stond op.

'Bob, ik ben even weg, dus niets door elkaar gooien.'

Ze deed het licht uit, waarna Bob met een zucht zich weer door zijn poten liet zakken, zijn ogen sloot alsof ze al weg was en meteen in slaap viel.